

Faustyna nővér* nosztalgia-túrája

ELŐHANGOLÁS (az autópályán)

*Finom levélrezgések az út mentén, a fákon. Pedig nem is fúj a szél.
Mefogadtam, nem írok többet az indulás hajnaláról. Jó reggelt Nap!
Nagyon közel érzem magam valamihez. Melanie de Biasiéhoz,
aki a hátsó ülésen fekszik, és énekel. Andrea nővér vezet.
A jó zene az, amit nem veszel észre utazás közben.
Mégis illusztrálja, amit látsz. Ködpáraként ül a tájra.*

AT NEM MEGY BE, FK PEDIG NEM TUD (Monterchiben)

*Nincs idő. A lány arca a filmből nagyon hasonlít
a festményen lévőre. Piero della Francesca az anyjának
festette már félig vakon. Tarkovszkij is az anyjára akart
emlékezni a filmmel. Ahogy két angyal tartja a függönyt.
Piros ruhás zöld szárnyal és zokniban, a másik zöld ruhában
és piros zokniban, szárnyakkal. Mária kékje erőt és méltóságot
sugall, keze kidomborodó hasán, jelzi, hogy tudja. Nincs idő,
semmire. A történet már elkezdődött. Mégis. Nyugalom.*

A PILLANAT VILLANYFÉNYE (Bagno Vignoniban)

*Abban a szobában leszek rosszul álmomban. John,
a kanadai saxofonos azt ígérte, elvisz oda, ha akarom.
Közel lakik a forgatás helyszínéhez Olaszországban.
A seregélyek reggel titokzatos alakzatokban szállnak
a tiszta égbolton át. Ablakpucolás közben figyelem őket.
Mindenben jelet látok mostanában. Ahogy Tarkovszkij
a pillanatot polaroidképein. Kezdem megérteni a filmjeit,
mióta nem nézem. Térdennek nyomódik egy kutyafej finoman.
Önarckép helyett használhatnám is. Rongyszőnyeg
teszi otthonossá a ridegszürke padlót. A ködbe burkolt fákát
idézi a filmekben. A széken egy angyal ül, fejét letakarta
valaki kendővel. Csak a szárnya látszik ki. Most bárki lehetne.*

---

* Szent Faustyna Kowalska nővér (1905–1938)

Ha tényleg elhinnénk, hogy vannak angyalok, és nem csak a művészek találták ki. Abban a szállodai szobában lesz rosszul Tarkovszkij, ami majd a film egyik fő helyszíne lesz. Félhomály és gyógyíthatatlan depresszió. Nosztalgikus hangulatot szül a vásznon. Menekültek vagyunk mindannyian.

KUPOLAHÉJAK (Firenzében)

Pippo mester akkor már nem használ állványzatot a kupola megépítéséhez. És nem akarja megépíteni a sosem látott gépezetet, melyről álmatlan éjszakáin álmodozott. Legfőbb gondja az lesz, kinek is építi valójában a firenzei dóm monumentális kupoláját. Mennyiben készül emberi szem gyönyörködtetésére, mennyiben Isten számára, hogy büszke lehessen teremtményére, és mennyire a távollátó angyalok számára festeti meg őket a kupola belsejében? Köztes megoldásként a két kupolahéjak közti szűk térbe lépcsőket épít. Fel lehessen jutni, és ugyanazt látni, amit csak az angyalok. Milyen lehet istenként a világra nézni. A gyönyörűségtől szédülés fog el. Ilyeneket gondol Brunelleschi mester, miközben építi minden idők legnagyobb, állványzat nélkül készített, híres kupoláját.

AZ UTOLSÓ ELŐTTI SZOBOR (Michelangelo firenzei piétája)

A csuklyás alak félrenéz. Épp ezért rá kell figyelniünk. A kompozíció kedvéért Krisztus kezét emeli, tartaná, a másik nem látszik, Mária hátán nyugszik, talán biztatólag. A keresztről levett test hiába van fókuszban, élettelenége nyílvánvaló. A másik Mária arcának kidolgozott szépsége háttérbe szorítja az anyát és a törött kezű (amit maga a mester tört el mérgében) fiút is. Egyedül a csuklyás alak kap több figyelmet, még akkor is, ha nem tudjuk, hogy Nikodémusz szerepében saját magát ábrázolja a szobrász. De azzal, hogy félre néz, a csuklya félig beárnyékolja arcát, ő lesz a legtitokzatosabb alakja a csoportnak.

DANTIS OSSA (Marno Jánosnak, mert annyira hasonlít)

A pókocskát keresem. Állítólag a ládikában lakik. A költő csontjai fölött. A múzeumban őrzik őket, mióta 1865-ben előkerült a Dantis Ossa feliratú láda. Amit egykor éjszaka, titokban rejtettek el barátai a költő halála után. Mivel kortársai elégtételt akartak rajta venni végre, szét akarták szórni.

*A ládikában 1865-ben találtak egy pókocskát is.
A múzeumban se pók, se ládika nem található már.
Csupán Dante hálószobájának sötét sarkában
látszik lengedezni egy pókhálócska.*

*A KÉP HELYE (Oto Horvatnak, Firenzébe)
Akkor már csak Fra Angelico letisztult angyal képét
kerestem, azt hittem, csak ez a kép segíthet leküzdeni
a fáradtságot, amit más képek okoztak. Utolsó erőnkkel
még eljutottunk a Szent Márk térig, a buszállomásig,
és a buszok csak körbe-körbe jártak, de az Angyali
üdvözet nem volt sehol. A templomban kiderült,
hogy mellette, a régi rendházban van, de akkorra már
hat órája zárva volt a múzeum. Mérhetetlen szomorúság
telepedett rám, amit csak Gábrriel nyugtató, hűvös keze
tudott volna enyhíteni. A kép alapján, amit nem láttam végül
„élőben”, így képzeltem. A buszok meg csak keringtek.
Azóta viszont naponta nézem a laptopom háttérképéként.*

AZTHISZI (Szent Ferenc-haiku)

*Aki azt hiszi,
megírható Assisi,
nem tud semmit. Si!*

SAN GIMINANO

*A félelem tornyokat emelt fölénk a középkorban, hogy a turisták majd
fizethessenek e gyönyörű látványosságért a következő évezredekben.*

VÉLETLEN (Duino)

*Egy kavics pottyan
a szikláról a tenger
sima tükrébe.*